

ADI SOYADI SINIFI NO:	2023-2024 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI İSA GEDİK ORTAOKULU 6. SINIF SOSYAL BİLGİLER 1. DÖNEM 1. ORTAK YAZILI	PUAN
--------------------------	---	------

NOT: Her doğru sorunun cevabı 10 puandır.

Kazanım: SB.6.1.1. Sosyal rollerin zaman içerisindeki değişimini inceler.

SORU 1. Okulda hem öğrenciyim, hem arkadaşım. Okul kurallarına uyarım, derslerime çalışırım, arkadaşlarımla uyumlu olmam gerektiğini bilirim.

Bu konuşmayı yapan 6. Sınıf öğrencisi hangi kavramlardan bahsetmiştir? Yazınız.

Rol, sorumluluk

Kazanım: SB.6.1.2. Bireyin gelişiminde ve toplumsal birlikteliğin oluşmasında sosyal, kültürel ve tarihî bağların etkisini analiz eder.

SORU 2. Türk milleti olarak 29 Ekim 2023 tarihinde Cumhuriyetin ilanının 100. yılını kutlayacağız.

Türk milletinin geçmişte yaşadığı olayları unutmuyarak her yıl kutlaması kültürümüzün devamlılığını sağlayan hangi bilince sahip olduğunu gösterir?

Tarih

Kazanım: SB.6.1.3. Toplumda uyum içerisinde yaşayabilmek için farklı cinsiyet, sosyo-ekonomik ve kültürel gruplara karşı ön yargıları sorgular.

SORU 3. Görsel Sanatlar Öğretmeni öğrencilerine bir hemşire resmi çizmelerini istemiş, bütün öğrenciler hemşireyi kız olarak çizmişlerdir.

Öğrencilerin bu davranışını hangi kavram ile açıklayabiliriz?

Kalıp yargı

Kazanım: SB.6.1.4. Toplumsal birlikteliğin oluşmasında sosyal yardımlaşma ve dayanışmayı destekleyici faaliyetlere katılır.

SORU 4. Müslüman Türkler tarih boyunca yardımlaşma ve dayanışmanın en güzel örneklerini sergilemişlerdir. "Baş başa vermeyince taş yerinden kalkmaz." diyen atalarımız, düşmanlarına karşı birlik ve beraberlik içerisinde hareket etmişlerdir. "Komşusu aç iken tok yatan bizden değildir." hadis-i şerifinden hareketle vakıflar oluşturulmuş, aşevleri kurulmuş, sadaka ve zekât ile muhtaç olan insanlara yalnız olmadıkları hissettirilmiştir.

Günümüzde sosyal yardımlaşma ve dayanışmayı sağlamak amacıyla kurulan sivil toplum kuruluşlarına örnek veriniz.

Kızılay, Darülaceze, Mehmetçik Vakfı, LÖSEV, Yeşilay

Kazanım: SB.6.1.5. Bir soruna getirilen çözümlerin hak, sorumluluk ve özgürlükler temelinde olması gerektiğini savunur.

SORU 5. İnsanların ortak yaşamlarını düzenleyen birtakım kurallar vardır. Anayasa ve yasalarla düzenlenen yazılı kurallarla birlikte gelenek ve görenekler, görgü kuralları vb. yazısız kuralların oluşturduğu bu kurallara uyulmadığı takdirde toplum yaşamında kargaşa doğar. Kişi toplumda kendi hakkını savunabilmeli ve özgürce hareket edebilmelidir. Ancak başkalarının haklarını ve özgürlüğünü dikkate alarak sorumlu davranmalıdır.

Buna göre hak ve sorumluluklarımıza bir örnek veriniz.

Eğitim hakkı, sağlık hakkı, sağlıklı bir çevrede yaşama hakkı (Hak)

Ödevlerimizi yapmak, odamızı toplamak, kurallara uymak (Sorumluluk)

Kazanım: SB.6.2.1. Orta Asya’da kurulan ilk Türk devletlerinin coğrafi, siyasi, ekonomik ve kültürel özelliklerine ilişkin çıkarımlarda bulunur.

SORU 6. Eski Türk devletlerinde devlet yönetiminde ikili teşkilat kullanılmıştır. Bu uygulamaya göre devletin daha kolay yönetilmesi için ülke toprakları doğu ve batı olarak iki yönetim bölümüne ayrılırdı. Doğu bölümünün idaresinin başında hakan bulunurken batıda da hakanın kardeşi (yabgu) bulunurdu. Ancak bu uygulamanın olumsuz yanları da vardı.

Devletin ikili teşkilat uygulaması ile yönetilmesinin olumsuz yanları neler olabilir? Yazınız.

Taht kavgalarına neden olması

Devletin kısa sürede yıkılmasına ortam hazırlaması

Kazanım: SB.6.2.1. Orta Asya’da kurulan ilk Türk devletlerinin coğrafi, siyasi, ekonomik ve kültürel özelliklerine ilişkin çıkarımlarda bulunur.

SORU 7. Asya Hunları ve Köktürkler yarı göçebe bir hayat sürerken, Uygurlar bu devletlerden farklı olarak yerleşik hayata geçmişlerdir.

Uygurların yerleşik hayata geçmeleri onları nasıl etkilemiştir? Örneklerle açıklayınız.

Toprağı ekip biçerek tarım faaliyetlerine başladılar.

Saray ve tapınaklar inşa ederek mimari alanda kalıcı eserler yaptılar.

Ticaret ve sanat ile uğraşmışlardır.

Kazanım: SB.6.2.2. İslamiyet’in ortaya çıkışını ve beraberinde getirdiği değişimleri yorumlar.

SORU 8. Adaletli yönetimiyle ön plana çıkan halifedir.

Suriye, Filistin, İran, Irak ve Mısır fethedildi.

Ülke, eyaletlere ayrıldı. Eyaletlere vali ve kadılar atandı.

Divan örgütü kuruldu. Devlet hazinesi oluşturuldu.

Hicri takvim yapıldı. İlk kez İslam devletine ait düzenli bir ordu kuruldu.

Yukarıda verilen çalışmalar hangi halife dönemine aittir? Yazınız.

H. Ömer

Kazanım: SB.6.2.3. Türklerin İslamiyet’i kabulleri ile birlikte siyasi, sosyal ve kültürel alanlarda meydana gelen değişimleri fark eder.

SORU 9. 751 yılında Araplar ile Çinliler arasında yaşanan Talas Savaşı’ndan sonra Türkler Müslüman olmaya başladılar.

Türklerin Müslüman olmasını kolaylaştıran nedenlerden iki tanesini yazınız.

Türklerdeki Gök Tanrı inancı ile İslamiyet’teki Allah inancının birbirine benzemesi

Türklerdeki cennet-cehennem kavramlarının İslamiyet’te de olması

Türklerdeki ölümden sonra hayata inanışın, İslamiyet’teki ahiret inancına uyması

Türklerdeki dünyaya hâkim olma düşüncesinin İslamiyet’teki cihat anlayışına benzemesi

Türklerdeki kurban kesmenin İslamiyet’te de olması

Kazanım: SB.6.2.3. Türklerin İslamiyet’i kabulleri ile birlikte siyasi, sosyal ve kültürel alanlarda meydana gelen değişimleri fark eder.

SORU 10. Orta Asya’da kurulan ilk Müslüman Türk devletidir.

Türk-İslam tarihindeki ilk medrese, ilk vakıf ve ilk posta teşkilatını kurdular.

Ticaretin gelişmesi için Ribat adı verilen kervansarayları inşa ettiler.

Yukarıda verilen özellikler hangi devlete aittir?

Karahanlılar

BAŞARILAR.

İsa GEDİK – Matematik Öğretmeni